

6. 5. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Od 1. července 2009 se stane účinným nový zákon č. [300/2008 Sb.](#), o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „ZEU“). Inspirací tomuto zákonu se zčásti stala rakouská právní úprava, nicméně jde ve své podstatě o právní úpravu jedinečnou. Smyslem přijetí této zákonné úpravy se stala snaha o zefektivnění komunikace mezi občanem a orgánem veřejné moci a vzájemná komunikace mezi orgány veřejné moci prostřednictvím zakotvení institutu datových schránek, jakož i úsilí o sjednocení způsobu doručování dokumentů.

Datovou schránkou se rozumí elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci či k provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci, nicméně ZEU již na žádném místě neobsahuje bližší identifikaci termínu elektronické úložiště.

Prostřednictvím datové schránky lze činit podání kterémukoliv úřadu, úřady jejím prostřednictvím doručují své písemnosti příslušným adresátům a veškerým těmto úkonům, jež jsou činěny prostřednictvím elektronické přepážky, je přiznána ekvivalence k úkonům činěným písemně.

Datová schránka bude některým subjektům zřizována povinně, jiným pouze na základě žádosti. Bez podání žádosti zřídí Ministerstvo vnitra datovou schránku např. právníkům osobám zapsaným v obchodním rejstříku, právníkům osobám zřízeným zákonem, orgánům veřejné moci, ale také advokátům, daňovým poradcům či insolvenčním správčům. Datová schránka může být zřízena rovněž fyzické osobě a to do 3 dnů od doručení žádosti Ministerstvu vnitra. Zřizování datových schránek činí Ministerstvo vnitra bezplatně.

Použití datových schránek se stane povinné např. pro obousměrnou komunikaci orgánů veřejné moci či pro komunikaci orgánu veřejné moci vůči právníkům či podnikajícím fyzickým osobám, kterým se zřizuje datová schránka povinně ze zákona. Datovou schránku mohou využít rovněž právníké či fyzické osoby vůči orgánům veřejné moci, avšak nikoliv povinně. V případě vzájemné komunikace mezi právníkými a fyzickými osobami nelze datovou schránku použít.

Jednou z výhod ZEU je jistě **zakotvení institutu autorizované konverze dokumentů**, tedy zjednodušeně řečeno převod dokumentu z listinné podoby do elektronické a naopak, přičemž tomuto dokumentu se přiznávají stejné právní účinky jako ověřené kopii. Konverzi provádí kontaktní místa veřejné správy, kde za poplatek dokumenty vytisknou nebo naopak převedou listinný dokument do datové zprávy. Konkrétním kontaktním místem veřejné správy se rozumí např. pobočky Czech POINT (zkratka pro Český podací, ověřovací a informační národní terminál) které najdeme např. na městském úřadě, pobočce městské části či na poště.

U některých dokumentů konverzi provést nelze. Jedná se zejména o dokumenty, které jsou svou povahou jedinečné, jako např. občanský průkaz, řidičský průkaz, geometrický plán, směnka či šek.

Do doby přijetí tohoto zákona se také využívalo elektronické komunikace pro různá podání zasílaná k soudu, nicméně nezbytnou náležitostí takto zasílaných dokumentů musel být zaručený elektronický podpis. Způsob komunikace dle ZEU již elektronický podpis ve svých dokumentech nevyžaduje.

V této souvislosti je však potřeba upozornit na skutečnost, že ZEU pro komunikaci samotnou prostřednictvím datových schránek zaručený **elektronický podpis nevyžaduje**, resp. nevyžaduje jej pokud bude dokument odeslán prostřednictvím datové schránky jako datová zpráva.

Nicméně v případě, že bude adresát datové zprávy žádat o konverzi dokumentu obsaženého v datové zprávě, musí být tento dokument zaručeným elektronickým podpisem opatřen. V opačném případě nelze konverzi provést.

Datové zprávy budou v datové schránce uchovávány po dobu 90-ti dnů po otevření. V této souvislosti by bylo dobré upozornit na právní aspekty doručování prostřednictvím datových schránek. Dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. V případě, že se konkrétní osoba nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument do datové schránky dodán, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. Uvedené doručení dokumentu má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou adresáta.

Kromě nesporně pozitivních dopadů se ZEU stává v některých ohledech rovněž předmětem kritiky. Dle některých názorů je negativem této právní úpravy nedostatečně nastavený režim bezpečnosti dokumentů doručování do datových schránek. Dále lze uvést, že se ZEU nevěnuje dostatečnou pozornost výmazu dokumentu v případě, že systém vyhodnotí tento dokument jako rizikový z hlediska napadení počítačovým virem, jinými slovy pokud Ministerstvo vnitra zničí datovou zprávu odeslanou prostřednictvím datové schránky zákon nijak neupravuje ochranu práv takto postižených osob, resp. nezakotvuje žádné procesní prostředky nápravy jako prominutí zmeškání lhůty, zachování lhůty apod.

Bližící se právní úprava elektronických úkonů je bezesporu v mnoha ohledech pozitivní, snažící se o zefektivnění komunikace se státními orgány, přestože v mnoha ohledech potřebuje ke svému efektivnímu uplatnění součinnost dalších orgánů jako je např. Ministerstvo vnitra, soud, Česká advokátní komora či Komora daňových poradců. V neposlední řadě se dá očekávat zřejmě určitý ekologický přínos v tom smyslu, že se předpokládá snížení míry listinné komunikace. Otázkou zůstává, zda se účel zákona v praxi skutečně naplní, resp. zda se nezmění spíše ve větší zátěž pro jeho uživatele - občany, podnikatele či státní orgány.

Mgr. Karel Jandus je advokátem od roku 2006. V PRK Partners s.r.o. se specializuje na spornou agendu, konkurzní a vyrovnací řízení, insolvenční právo a závazkové právo. E-mail:

karel.jandus@prkpartners.com

Vladěna Kuřecová, advokátní koncipient

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 PRAHA 1

tel: +420 - 221 430 111

fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)
- [Klientská zóna Jenda - právní účinky činění podání a doručování písemností](#)